

ПРОСТРАНСТВОТО В ХАЙДУШКИЯ ФОЛКЛОР

И пространството в хайдушкия фолклор се схваща преди всичко като хайдушко пространство, притежаващо своеобразна конкретност, сътнасяща се със съхранената в топонимията информация като съществен елемент на пространствената организация, кореспондиращ с различни нива от етническото развитие. Информация, която се осмисля и възпроизвежда по нов начин в хайдушкия фолклор. Но трябва да се отбележи, че при осъществяването на този процес се запазва и определена абстрактност, свързана с наследените митологични представи.

Съществена роля при формирането на пространствения модел в хайдушкия фолклор играе схващането за регионално и локално пространство, най-вече с оглед на създаването и битуването на фолклорните произведения и образите в тях.

Дотук неколкократно ставаше дума за основното пространство, очертаващо се в хайдушките песни и предания: гора зелена, на връх планината, хайдушката равнина, хайдушката поляна, хайдушки кладенци, хайдушкото сборище и т.н. или обозначено с конкретно наименование: Стара планина, Котленски балкани, Агликина поляна, Сливенски баири, Гребенец, Матей, Айдовските поляни, Стидово, Кущбунарски канари, Вида, Разбойна, Хайдут Върбан и т.н.

Изреждането на тези наименования не е нито в географска последователност, нито съобразно някаква закономерност на битуването им в текстовете или заради потребност от някакво пряко сътнасяне с конкретната топонимия. То е свързано преди всичко с обединителния признак между тях - ГОРЕ, разбирано за планината и гората не само като географско понятие. ГОРЕ спрямо пространството на певеца и неговия социум. В практически порядък това е свободно-